

TĒVIŠKĒS AIDAI

Nr 29 (1720) 1990 m. rugpjūčio mėn. 7 d.

XXXV METAI

Melbourne

Svenčiausioji Marija, į Dangų Paimtoji, paskatink lietuvius krikščioniškai gyventi ir dirbuotis savo ir tautos dieviškam sužydėjimui. Išmelsk Lietuvai laisvę!

Pagalbos Lietuvai odisėja

Duosniai aukoja Australijos lietuviai Lietuvos pagalbos fondam. Daug kas sako, kad dar daugiau duos, kai Lietuva bus tikrai ne ant popierio, laisva ir aukotojai bus tikri, kad jų sunkiai uždirbti pinigai eis mūsų visai tautai be pavojų pakliūti į okupanto ar oportunistų rankas.

Melbourne yra surinkta jau virš 70,000 dolerių. Dalį pasiuntėm į Prancūziją (beveik \$14,000) padengimui vaistų nuvežimui į Lietuvą. Pagal pranešimus, tie vaistai pasiekė mūsų kraštą. Bet buvom gavę aukų vaistais iš geraširdžių australų gaminimo įmonių. Melbournas jų surinko už apie 20,000 dolerių sumą. Nupirkom chirurginių siūlių ir adatėlių visų rūšių operacijom, įskaitant by-pass širdies operacijas, dar už 4000 dolerių. Pirmas mėginimas siųsti per važiuojančius nepavyko. Laukėm naujos progos, daugiau pasišventusių keliautojų. Tuo tarpu Adelaidėje Fondo pirmininkas Stačiūnas gavo irgi daugai vaistų gal būt panašią sumą. Reikėjo tik juos persiųsti į Lietuvą.

Marytė Stačiūnienė rengėsi važiuoti aplankyti savo gimines Lietuvoj. Sutarėm pasiųsti oro transportu 110 kg. brangių vaistų jos vardu tiesiog į Vilnių per V. Vokietiją. Iki čia ėjo viskas sklandžiai: siuntiniai skris lėktuvu iš Frankfurto į Vilnių, o ten juos

pasitiks mūsų valdžios pareigūnai ir susitvarkys su muitine. Nuvaziavus kelevė nustebo, kad vaistai į Vilnių dar neatėjo. Laukė vieną savaitę ir kitą - vis jų nėra. Pareikalavus paaiškinimo Quantas įstaigoj, australai susisiekė su Frankfurto oro uostu, iš kur jiems pranešė, kad Maskvos įskaymu dėl blokados mūsų vaistai buvo nuvežti ne į Vilnių, bet į Maskvą... Jiems buvo pažadėta iš Maskvos visus čemodanus persiųsti į Vilnių be jų atidarymo tikrinimui. Vėl bėgo laikas, o siuntinių Vilnių nėra.

M. Stačiūnienė jau ruošėsi grįžti į Australiją ir nutarė asmeniškai mėginti sutvarkyti šitą reikalą ir išgelbėti apie 40,000 dolerių vertės siuntinius. Nuskrido į Maskvą su dviem Lietuvos pareigūnais. Siuntinius rado, bet rusai pradėjo aiškinti, kad vaistų įvežimas į USSR yra uždraustas be sveikatos ministerio leidimo. Protestai ir telefoniniai pasikalbėjimai užsitęsė 5 valandas. Galų gale ji atgavo mūsų vaistus be jokio mūto mokėjimo. Pora čemodanų buvo perpiauti peiliu, kad būtų galima įkišti ranką ką nors ištraukti iš jų. Spaudos fotografai tai užfiksavo, ir tas dalykas bus iškeltas Lietuvos spaudoj. Svarbu, kad mūsų brangi auka neprapuolė.

M. Stačiūnienė girdėjo Kauno ligoninių nusiskundimą, kad jos beveik nieko negauna iš anksčiau sunkvežimiais nusiųstų vaistų.

Nutarėm šituos vaistus perduoti tiesiog Kauno Raudonojo Kryžiaus ir Kauno Vaikų Infekcinei ligoninėm. Ypač buvo laimingi gydytojai dėl gavimo astmai vaistų (ventolin), kurio užteks pagelbėti porai tūkstančių šita liga sergančių vaikų.

Taigi, pagalba nėra toks lengvas dalykas, bent kol kas, kol Maskva turi savo rankose Lietuvos muitį ir įvažiavimo kontrolę. Turime imtis visų atsargumo priemonių, kad neprarasti širdingai suaukotų pinigų ir nepalikti mūsų tautos be pagalbos.

Didelė pagarba ir padėka M. Stačiūnienei, kad ji išgelbėjo užkliuvusių mūsų pagalbos siuntą iš Maskvos nagų. Mum reikia daugiau pasišventusių atsakingų keliautojų.

Dr. J. Kunca
Lietuvos Atstatymo Fondo pirm.

Kun. T. Ereminas šventė 50 m. Kunigystės sukaktį

Italija: Tėvas Tasius Ereminas, I.C., rožminietis atšventė šiemet savo auksines, 50 metų kunigystės sukaktuves. Jis yra kilęs iš Skuodo ir gerai pažinojo buvusį lietuvių kapelioną Prel. P.Vaserį. Mokinosi Skuodo gimnazijoje. Filosofijos ir Teologijos kursas baigė Italijoje ir buvo išventintas į kunigus. Dirbo įvairiose parapijose pietinėje Italijoje tarp jaunimo ir valdžios gimnazijų moksleivių, dėstydamas jiems tikybos tiesas.

Nuo 1968 m. gyvena Domodossolaj prie Šveicarijos. Katalikų Milano universitete kartu su prof. Michelini dėstė lietuvių kalbą italams, kuriems labai patinka lietuvių kalba ir jų tauta.

Su linkėjimais ir malda maloniai jį prisimena ir sveikina kunigai Australijoje:

Kun. J. Petrauskas
ir Kun. Dr. P.Daukyns

BIELORUSIJA SKELBIA NEPRIKLAUSOMYBĘ

Minskas. Bielorussijos (anksčiau vadinta Gudija) Aukščiausioji Taryba liepos 27 d., posėdyje dalyvaujant iš 350 atstovų 230, vienbalsiai nubalsavo ir paskelbė Bielorussijos suverenitetą.

Londono „The Times“ korespondentas M.Dejevsky iš Maskvos praneša: „Kada Lietuva kovo 11 d. paskelbė Nepriklausomybę, kitos dvi Pabaltijo respublikos sakė, kad jos seks Lietuvą. Tačiau Jungtinės Amerijos Valstijos nepripažįsta naujai pasiskelbtų respublikų nepriklausomybės, nes bijo kokios pasėkos kiltų ponui Gorbačioviui, kada pradėtų irti ir griūti Sovietų Sąjunga. Tad JAV pasirinko poną Gorbačiovą, nušalyje palikdamos Lietuvą. Nežiūrint to, nepasitenkinimas visų sovietų respublikų, apimant ir pačią Rusijos Federaciją, reiškia, kad pono Gorbačiovo valdžia jau yra apribota. Lietuva sugebėjo išverti sovietų ekonominę blokadą, bet jei būtų turėjusi tarptautinį pripažinimą, ar bent tarptautinę finansinę paramą, jos vargai būtų žymiai sušvelnėję.“

Imperija griūna

Sia antrašte Italijos dienraštis „Il Giornale“ išspausdino Prancūzijoje gyvenančio žymaus politologo Francois Fejto straipsnį apie Sovietų Sąjungą ir jos problemas. Autorius primena Sovietų Sąjungos Mokslių akademijos narės istorikės Silvanskajos sausio mėnesį Vengrijos televizijai duotą interview, kuriame buvo pasakiusi, kad S.Sąjungos griuvimo procesas nebesulaikomas, nors niekas negali pramatyti, kada imperija sugrius. Ji dar pažymėjo, jog imperijai išgelbėti nebeužtenka to, kas buvo padaryta Maskvos santykiuose su federacinėmis respublikomis. Nebepakanka naujais pagrindais paremti centrinės valdžios santykis su respublikomis. Jų galutinis tikslas yra atsisukti nuo S.Sąjungos. Fejto straipsnyje rašo, kad sovietų istorikė Silvanskaja gerai pamatė įvykių raidą. Vos dviem mėnesiam praėjus po jos pareiškimų, Lietuva paskelbė savo nepriklausomybę, to paties tikslo siekia Estija ir Latvija, spaudžia Gruzija, Uzbekistanas, Moldavija, Ukraina, Rusijos federacija. Eilinis Sovietų Sąjungos pilietis dėl to per daug nesijaudina, sako, tegu atsisikiria visos šiaurės ir pietų respublikos, bus lengviau. Gorbačiovas, rašo Fejto, priremtas prie sienos, kaip joks kitas ankstesnis Rusijos valdovas. Jis turi išspręsti kamuojančią, patetišką ir tragišką dilemą. Jei, pavyzdžiui, bandytų užgnaužti lietuvių siekius tapti nepriklausomais, pažeistų JAV-bėm ir Europai duotą pažadą, prarastų Tarptautinę teisę gerbiančio reformatoriaus vardą, nes teisė, rašo Fejto, yra lietuvių pusėje: Lietuvos aneksija buvo neteisėta, o pagaliau, ir S. Sąjungos Konstitucija skelbia respublikų atsiskyrimo teisę. Iš kitos pusės, jei Gorbačiovas nusileistų, sutiktų su Lietuvos reikalavimu būti nepriklausomai, pripažintų Lietuvos nepriklausomybę, tuo atveju galėtų sukelti neigiamą ir pavojingą konservatorių reakciją. Taigi, dilemos sprendimas nelengvas, o tuo tarpu imperija vis labiau pradeda brąskėti.

LRTV

Rugpjūtis - Katalikiškos spaudos mėnuo

Australijos vyskupai šį mėnesį skelbia katalikiškos spaudos mėnesiu, kad visi tikintieji remtų ir skaitytų katalikišką spaudą. Kviečiame ir mes visus apsimokėti prenumeratą, kurie dar jos neapsimokėjo, pratęsti jau ir už ateinančius metus, savo auka paremti „Tėviškės Aidus“. Savo giminėms Lietuvoje užprenumeruokime „Tėviškės Aidus“. Oro paštu metinė prenumerata į Lietuvą \$100.

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Valdyba

BLOGI IR GERI REIŠKINIAI LIETUVOJE

Ištraukos iš laiškų ir spaudos

„Gyvenimas pas mus nuolat keičiasi. Lietuva vis dar yra netikra, skurdi, suvargusi. Mūsų visų (manau, kad ir jūsų) mintyse svarbiausias klausimas: kas bus iš Lietuvos. Iš pradžių buvome pasiūsiu kaip ežiai. Nusistatę prieš maratoriumą. Ne ir nel viską iškėsime, jokiū būdu ne! Bet dabar vėl kitaip ima rodytis, ypač turint galvoje patarę- kieno galia, to ir valia. Nors tas kaimynėlis mums jau daugelis amžių gerai pažįstamas, kaip nuluptas, bet tokia jau gyvenimo tikrovė, kad niekur nuo jo tolyn neišsikelsi, į kitą planetą nenuskrisi. Tik tai liežuviams galime filosofuoti, kodėl, sakysime mūsų protėviai tokią blogą geografinę padėtį pasirinko, kodėl mūsų didieji kunigaikščiai nesirūpino lietuvių tautos išlaikymu, kodėl, sakysime, toks Vytautas nepasiekė savo pusbrolio Jogailos pavyzdžių ir neįkūrė Lietuvoje universiteto, mokyklų, kodėl ano meto inteligentija (bajorai) spjovė į gimtąją lietuvių kalbą ir t.t.“

„Bet gyvenime viskas keičiasi, keičiasi ir Rusija. Gal gi į gerą. Rusuose atsiranda vis daugiau žmonių, kurie užjaucia lietuvių jų didžioje nelaimėje. Taigi gal rusai nebaigs naikinti savo mažosios kaimynėles, galgi mes neišnyksime, kaip išnyko mūsų broliai prūsai, jotvingiai. Bet tuo tarpu pavojingas momentas. Vakarų pasaulis, o gal ir visos svietas, garbina Gorbį ir juo tiki. Ir toliau perkamos - parduodamos - mainomos valstybės, nors ir baigiamė išgyventi išgarbintą geriausią iš visų XX amžių. Visą laiką galvojame apie savo biednybę, svarstome, kaip reiks mums suktis, kaip kelti Lietuvą.“ - šitaip mums rašo viena mokytoja, dabar pensininkė, iš Vilniaus.

Tiek spaudoje, tiek laiškuose vis daugiau rašoma apie sugadintą Lietuvos žmogų. Taip R. Bogdanas „Vakariniuose naujienose“ nusiskundžia, kad Lietuvai bus labai sunku atsikurti dėl joje atsiradusio daugybės veltėdžių, kurie darbuojasi vartojimo sferose, bet jokiū būdu ne materialinių vertybių gamyboje: „Prie kiekvienos gamyklos, įmonės stovi „baltieji rūmai“ (taip juos vadina darbininkai), kuriuose sėdi nieko negaminanti, šimtai žmonių, kuriems niekas netrukdo vartoti kitų sukurtus darbo vaisius.“ Čia pat jis išskaičiuoja įvairius komitetus, kurių niekam nereikia. Pasiutusi biurokratija. „Dauguma jų dirba pagal protekcijas. Štai jie ir vedė mūs į „švietis ateitį“, ir atvedė... Nurodykite bent vieną valdininkų šeimos atstovą, kuris dirbtų šaltkalviu, vairuotoju, žemdirbiu - tokių nėra, nebuvo ir nebus. Kitai tariant, mūsų vadovai - dinastijų atstovai“.

BRONIUS KVIKLYS Mūsų specialus bendradarbis Čikagoje

Ilgametis kalinys už religijos laisvę kun. Alfonsas Svarinskas, po poros metų kelionių grįžęs į Lietuvą, paklaustas kaip jam dabar atrodo gyvenimas Lietuvoje, „Lietuvos rytas“ korespondentei Ald. Svirbutavičiūtei, pasakė: „Aš važiuavau į savo tėvynę. Jaučiau, kad turiu grįžti. Juo labiau norėjau ir jaunimui parodyti, kad nereikia dabar bėgti iš Lietuvos. Būdamas Romoj sutikau mūsų jaunuolių - be kapeikos, be rūbų. Truputį padėjau jiems pinigais. Jie važiuoja ieškoti kaž kokios laimės. Neras svetur, o tik savo tėvynę. Todėl ir aš grįžau į Lietuvą.“ Toliau jis kalba tą patį, ką kalbėjo lankydamas išievių kolonijas: „Lietuvą atstatyti moraliskai prireiks 100 metų. Teko girdėti atvažiuojant į užsienį kraštiečius kalbant apie lietuvišką automobilį. O Juk mes lietuviškų ratų, vežėčių dar neturim.“

Vis daugiau tautiečių iš Lietuvos lankosi Vakarų kraštuose. Nemaža jų dalis norėtų čia visam laikui pasilikti, bet trukdo emigraciniai varžtai. Kiti nori tik užsidirbti pinigų ir vėl sugrįžti. Bandoma sekti jugoslavų, meksikiečių pavyzdžiu. Aiškina dar, kad jie galėtų duoti Lietuvai naudos. Tačiau vargiai taip būtų, nes uždaryb pasiimtų jie patys, ne valstybė. Galvoja Lietuvoje steigti „žmonių įdarbinimo užsienyje biurą“. Spėliojama, gal tokius emigrantus priimtų Švedija, Danija, Suomija. Švedija ir Suomija pageidauja statybininkų, bet Suomija sutinka atlyginimą mokėti tik rubliais. Norinčių emigruoti iš Lietuvos esą tūkstančiai. Juos vadina „aukso vilnos ieškotojais“. Toji vilna - užsienio valiuta (Lietuvos rytas Nr. 102). Iš tiesų emigracija iš Lietuvos jau nereikalinga, gal net pražūtinga. Pagalvokime, kiek daug tūkstančių lietuvių ištripo savo tautai emigravę į svetimus kraštus. Ir gal be didesnės priežasties. Lietuva, palyginus su Vakarų kraštais, nėra tirštai apgyventa. Gerai susitvarkius, galima čia susirasti naudingų darbų ir gerų atlyginimų. Mūsų jau cituotas kun. A. Svarinskas, paklaustas, koki jo artiniausi darbai, atsakė, kad pirmiausia jis kovosias prieš tautą žudantį alkoholizmą, o toliau - „reikia siekti, kad mūsų lietuvių būtų daugiau. Iki šio šimtmečio pabaigos - bent penki milijonai. Tada galėsime ir kultūrą, ir ekonomiką pakelti. Lietuvių vietos ir duonos pakaks“.

Bet Lietuva dabar kitokia, kaip mes prieš dešimtis metų ją palikome. Pasikeitė ne tik aplinka, gamta, miestai, kaimai, bet ir žmonės. Ir tai ne į gerą pusę. Apie

tai vienas pedagogas mums rašo: „O jau spekuliantų, perpardavinėtojų ir kitokio plauko panašiu būdu besipelnančių - nors vežimu vežk. Man rodosi, kad mūsų prekybai apšautų visus jūsų krašto garsius vertelgas. Kita dalis - o tai skaudžiausia - pasinešusi išsidanginti ir Vakarais, lyg ten pilnos sterblės gėrybių laukų. Patriotizmo - Basanavičiaus, Kudirkos, knygnešių - maža beliko. Bet vis dėlto yra ir gerų dalykų, ir gerų žmonių. Na galime pasidžiaugti tais žmoneliais, kurie dabar iš pašėlimo puošia, gražina Lietuvą, atstato paminklus, kryžius vieną už kito gražinais, o Jurgaičių kalną taip kryžiais pripildė, kad nebėra vietos naujiems statyti. Sako, kad neseniai įvykęs renginys - kelionė su kryžiais iš įvairių Lietuvos vietų į Kryžių kalną prilygo „Baltijos keliui“. Kiekviena vietovė gražiai ir garbingai perpalaidoja žuvusius laisvės kovotojus - miškinius. Žmonės važiuoja į tolimiausius Sibiro užkampius parsivežti savo artimųjų kaukelių. Tai vis pasišventėlių darbai...“

Dovanėlė iš užjūrio mielai laukiamos. Ypač norima gauti video įrengimų, vaizdajuostėms kaspinių ir pan. Bet kiekviena lazda turi du galus. Video aparatais galima rodyti gerus, auklėjamojo pabūdzio, informacinius dalykus, bet tie patys video gali tarnauti ir blogio sklaidimui, net jaunimo tvirkimui. Kad taip būna, sužinome iš Kazimiero Burio rašinio „Pažiūresim video, uogele“, paskelbto „Lietuvos ryte“ (Nr. 119). Ten rašoma, būrelis panevėziečių susirinko į vieną butą pasižiūrėti, ką rodo užsieninės kasetės: „Mes sėdome žiūrėti filmų. Pasirinkti nebuvo iš ko. Žiūrėjome tai, ką buvome atsinešę. Man tai buvo siaubo naktis: ekrane žudė, prievartavo. Glamonojosi lesbietės, kaip gyvačių kamuočius raitėsi nuogi vyrai ir moterys. Kėlėsi numirėliai ir naikino visa, kas gyva... Aš nežinau, ką galvojo kiti, bet aš buvau taip sukrestas, kad tenorėjau nusizdyti... Bet koks darbas krito iš rankų, negalėjau nei miegoti, nei valgyti. Pasaulis tarsi nusidažė juodom spalvom, visi žmonės tapo baisūs ir bjaurūs. Aš kentėjau, kad priklausau tiems, kurie save vadina žmonija. Taip per vieną vakarietišką video naktį vakarietiška prekė sunaikino asmenį“.

Taigi yra „video auksas“ ir „video purvas“. Lietuvos žmonės turėtų tai žinoti ir atskirti.

Jugoslavijos vyskupų konferencija valdžiai pasiūstame laiške pareikalavo, kad iš mokyklinių vadovėlių būtų pašalinti religija neigiamai vertinantys tekstai. Mūsų vaikam ir jaunimui, pažymi Jugoslavijos vyskupai, reikia teisingai, neiškreiptai atskleisti religines vertybes, kurių veikiama susikūrė dabartinė tautos kultūra. Jugoslavijos vyskupai kviečia valdžią nedelsiant parengti naujus mokyklinius vadovėlius, pažymi, kad jų parengime turėtų dalyvauti krašte veikiančių religinių bendruomenių atstovai.

Published by Dr. Pranas Daukšys
18 Henry St., Kensington 3031
President of the Lithuanian
Catholic Federation

ĮVYKIAI

Prancūzijos užsienio reikalų ministras Roland Dumas, pareiškė, kad Prancūzija pasmerktų Sovietų Sąjungą, jei ji ryžtųsi įgėtos priemonėmis sutrukdyti lietuviams atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos. Bet, ministro įsitikinimu, Maskva nepanaudos įgėtos prieš Lietuvą. Prancūzijos užsienio ministras mano, kad Gorbačiovo priemonės Lietuvos pavaldumui Maskvai pabrėžti tėra vykstančių derybų ženklas. Pamažu bus atkurta teisėta padėtis. Ministras Dumas pažymėjo, kad Prancūzija neketina pripažinti Lietuvos nepriklausomybės, kol vyksta lietuvių derybos su Maskva. Jis pastebėjo, jog atėjus laikui, nebūtų sunku pripažinti Pabaltijo respublikų, nes Prancūzija niekad nepripažino teisėtu tą respublikų įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Popiežius Jonas Paulius II kreipėsi į pasaulio visuomenę visais galimais būdais sušelpiti katastrofiško žemės drebėjimo ištiktus iraniečius. Vatikano valstybės sekretorius kard. Casaroli popiežiaus vardu pasiuntė telegramą apaštaliniam pranciūcijai Teherane lietuviui arkivyskupui Bulaičiui, kurioje reiškiamas šv. Tėvo užuojauta žemės drebėjimo aukų artimesiems ir visai Irano tautai. Apaštaly sostas, tarpininkaujamas Popiežiškajai Cor Unum tarybai, į Iraną pasiuntė pinigų sumą stichinės nelaimės ištiktiesiems iraniečiams sušelpiti. Į šalpos akciją taip pat įsijungė tarptautinė „Caritas“ organizacija. Paskutiniaisiais duomenimis žemės drebėjime Irane žuvo apie 40 tūkst. ir apie 100 tūkst. buvo sužeisti.

Rusijos federacinės respublikos prezidentas Jeltsinas Lietuvos Auk. tar. pirmininkui Landsbergiui ir ministrui pirmininkei Prunskienei pasiūstojte telegramoje pasiūlė, kad Lietuva ir Rusijos federacinė respublika sudarytų abiem šalim naudingą savitarpio bendradarbiavimo sutartį, kuri įsigaliotų 1991-aisiais metais. Pagal siūlomą sutartį turėtų būti išplėsti tarpusavio ekonominiai, prekybiniai ir kitokie santykiai. Spaudos agentūrų žiniomis, Borisas Jeltsinas ruošiasi liepos dvyliką dieną aplankyti Lietuvą. Kaip tik tą dieną prieš 70 metų Lietuva ir Sovietų Sąjunga pasirašė taikos sutartį, kuria sovietų vyriausybė pripažino nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Filosofas Juozas Girnius, Lietuvos Piliiečių draugijos namuose, Bostone (JAV), paminėtas įžymiojo lietuvių filosofo Juozo Girniaus 75-rių metų amžiaus jubilieju. Minėjimą surengė „Lietuvių Enciklopedijos“ leidėjas Juozas Kapočius su talkininkais. Paskaitą skaitė Kęstutis Ignas Skrupskelis, North Carolinos universiteto profesorius. Prelengentas apžvelgė jubilato mokslinę ir literatūrinę veiklą. Jubilietą raštu pasveikino daug įžymių asmenybių, jų tarpe Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius, Aukščiausios Tarybos pirm. Vyt. Landsbergis. Padėkos žodyje Juozas Girnius pažymėjo, kad jo gyvenimo tikslas buvo dirbti Lietuvoje, bet okupacija sutrukdė ir gyvenimo kelią pasuko į Vakarais. Jubilatas buvo pagerbtas ir Lietuvoje. Vilniuje buvo surengta mokslinė konferencija su devyniom filosofinėm paskaitom. Konferenciją surengė Stasio Salkauskio fondas.

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 378 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mieladžys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siūsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$25. Kituose kraštuose \$30. Atskiras numeris 50c. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas talso savo nuožūra.

Kelias į tarptautinę spaudą

Nedaug kas žinome, kad mes, lietuviai, turime tarptautinėje spaudoje savo skiltininką (kolumnistą). Tai Dr. Jonas Kunca gyvenęs Melbourne. Jis priklauso eksliuzyviai tarptautinio ispanų „Vision“ žurnalo skiltininkų rateliui. Vos pažvelgus į žurnalo antrąjį puslapį, matyti, kad jo kolumnistai yra aukštos erudicijos asmenybės: Roberto Alemann - pasaulinio masto ekonomistas, Felipe Herrera - tarptautinio banko BID buvęs prezidentas, Julio Sanguinetti - ką tik buvęs Urugvajaus prezidentas, vizconde David Montgomery - anglų firmų atstovas, sūnus garsiojo lordo Montgomery, nugalėjusio maršala Rommelį Afrikoje, Luis Pozos - ekonominės politikos profesorius, Arturo Pietri - žymus Venezuelos rašytojas, Gabriel Ribas - Buenos Aires istorijos profesorius. Pats žurnalo generalinis direktorius, Mario Grondona - rašytojas ir garsiausio S.Amerikos universiteto Harvard profesorius. Turėti mūsų tautietį tokių kolumnistų tarpe yra didelė garbė Lietuvai, o taip pat ne mažesnė nauda, nes šį žurnalą skaito apie pora milijonų inteligentijos visuose ispanų kalbos kraštuose. Už tat kilo mintis paprašyti Dr. Kunca, kad sutiktų atskleisti paslaptį, kaip jis pateko į tokią aukštą žurnalizmo vietą. Nors pradėjo aiškinti, kad tai nėra reikalinga, kad geriau leisti patiems darbams už save kalbėti, galų gale sutiko, kai paaiškinau, jog beveik niekas iš lietuvių to žurnalo nemato arba dėl ispanų kalbos nemokėjimo, arba dėl jo brangumo Pietų Amerikoje.

Klausimas: Žinau, kad rašote į „Laisvą Lietuvą“, „Pasaulio lietuvių“ ir „Tėviškės Aidus“, kad esate medicinos daktaras ir chirurgas, tik apima smalsumas, kaip galėjote patekti į tokio žurnalo pagrindinių bendradarbių tarpą?

Atsakymas: Gyvendamas Argentinoje apie 25 metus skaičiau „Vision“ žurnalą. Radau jį labai rimtą ir objektyviai informuojantį, bet pasigedau jame pasisakyti prieš Vakarų pasaulį griauinantį marksizmą ir prieš imperialistinę Maskvos politiką. Pradėjau nuo rašymo skaitytojų laišku skiltyje šia tema. Matyt, mano laiška rado teigiamą atgarsį tarp žurnalo skaitytojų ir redaktorių, nes po poros metų gavau telegramą kviečiančią atsistoti mano biografiją ir dvi fotografijas ir jau rašyti straipsnius, ne laiškus. Vėl praėjo pora metų, kai buvau įtrauktas į skiltininkų (kolumnistų) sąrašą.

K: Kiek galėjote panaudoti savo poziciją Lietuvos labui?

A: Iš pradžių, kai visas pasaulis tylėjo apie mūsų kraštą, buvo įmanoma įtraukti Lietuvos klausimą tik kaip pavyzdį straipsniuose apie komunizmo metodus ir siekius. Bet jau prieš dešimt metų, analizuojant S.Sąjungos padėtį, mūsų krašto klausimas buvo iškeltas kiek plačiau. Jau 1980 metais rašiau apie neišvengiamą rusų imperijos iširimą, kada nei vienas žurnalas ar laikraštis neišdrįso daryti tokių prielaidų. „Vision“ surizikavo ir dabar yra išdidus žurnalas pirmas tai padaręs. Po Gorbačiovo perėmimo Kremliaus vadovybės, visas pasaulis susidomėjo „perestroika“ ir „glasnost“. Tada jau daug dažniau ir plačiau galėjau rašyti apie Stalino-Hitlerio slapstus protokolus ir, aišku, apie Pabaltijo valstybes. Paskutinis straipsnis

Dr. Jonas Kunca

„Lietuvos pamoka“ jau nagrinėja vien Lietuvos padėtį ir ateities perspektyvas.

K: Ar „Vision“ žurnale yra kitų lietuvių bendradarbių?

A: Nėra nei lietuvių, nei kitų Rytų Europos kilmės. Tik D.Montgomery anglas.

K: Koks skirtumas yra tarp žurnalistų ir kolumnistų?

A: Žurnalistai daugiau aprašo įvykius ar padėtį. Kolumnistai analizuoja, daro savo originalias išvadas ir išreiškia savas idėjas ir mintis. Yra skirtumas ir aukštesniuose honoraruose kolumnistam.

K: Ar esat studijavęs žurnalistiką?

A: Ne. Bet nesigailiu. Manau, kad galima parašyti gerus straipsnius ir be tų studijų. Reikia tik gerai žinoti, ką tavo straipsnis nori pasakyti, ir tai išreikšti aiškioji ir kondensuotoji formoje, kad straipsnio skaitytojas nepasimestų nereikšmingų žodžių jūroje.

K: Jūs esate autorius „Zmogus ir atominė era“. Ten liečiate nemažai filosofinių ir politinių klausimų ir kartu gerai nuspėjote S.Sąjungos iširimą. Kuo rėmėsi šita pranašystė?

A: Kaip sakiau, aš jau daug anksčiau tai buvau numatęs ir paskelbęs „Vision“ žurnale prieš 10 metų. Pranašystės neegzistuoja. Bet numatyti netolimą ateitį dažnai galima iš kruopščiai surinktų faktų, jų gilių analizės ir logiško išvadų padarymo. Tai ir visa paslaptis. Tokiu būdu teisingai atspėjau ne vien rusų imperijos galą, bet ir vokiečių karo pralaimėjimą 1943 metų pradžioje, ekonominio centro atsiradimą Azijoje, S.Amerikos pasaulinės galybės praradimą, kuris dabar vystosi, Argentinos ekonomijos katastrofą 4 metus prieš ją įvykstant. Už tai atvažiavau su šeima į Australiją!

K: Ką galvojate apie Lietuvos ateitį?

A: Nėra jokių abejonių, kad Lietuva taps laisva visvien ar per derybas, arba be jų, jei greitai nebus susitarta. Taip pat bijau, kad mūsų šalis turės daug pernešti, kol tinkamai susiorganizuos. Lietuvai reikės tikrų valstybės vyrų tiek administracijoje, tiek politikoje, o jų daug nėra po tiek metų okupacijos. Mūsų tauta yra darbšti ir susiklausanti, bent pavojaus atveju. Reikia tikėtis, kad tas vieningumas nepašlis, kada jau neturėsime bendro išorės priešo.

K: Kartais parašote ir anglų kalboje. Kodėl ne daugiau?

A: Gerų straipsnių rašymui reikia laisvai kalbėti tą kalbą, kurioje rašoma. Tarp angliškai kalbančių esu tik 10 metų, ir gerai išmokti kalbą mano amžiuje yra per vėlu. Vis tik šiaip taip įamžinau „The

Australian People“ enciklopedijoje lietuvių išeiviją šitam krašte, kad liktų pėdsakai jai išnykus. Bus mano parašytas skyrius šių metų gale pasirodantioji kitą knygą. Irgi apie lietuvius. Nemažai parašiau laišku australų spaudai ginančių lietuvius ir mūsų kraštą. Bet tai nėra rimtas žurnalizmas.

K: Daug rašote į mūsų spaudą čia ir Amerikoje. Kokios nuomonės esat apie ją?

A: Rašau nemažai, bet paskubomis: straipsnį per vieną valandą. Gi parašyti gerą straipsnį reikia jo juodraščių palikti iki kitos dienos, tada peržiūrėti, pertaisyti ir perrašyti. Bet dažnai tam neturiu laiko. Mūsų spauda galėtų būti aukštesnio lygio. Gal per daug joje mūsų pačių panegirikos ir visai nesvarbių įvykių aprašymų arba aukojančių sąrašų. Stokuojam kompetingų žurnalistų, na ir redaktorių.

K: Galiu paklausti apie Jūsų kilmę ir gyvenimą Lietuvoje?

A: Aišku. Gimiau vidutinių ūkininkų šeimoje prie Veliuonos miestelio. Prieš okupaciją ūkis buvo tapęs vienu iš moderniausių mūsų krašte: didžiausios produkcijos karvės ir vištos buvo mano brolio vedamam ūkyje. Taigi nieko netrūko. Nežiūrint to aš sau užsidirbdavau išlaidom duodamas pamokas kitiems gimnazistams. Gimnaziją baigiau Jurbarko. Medicinos studijas pradėjau Lietuvoje, baigiau Vokietijoje, kurią apleidau 1949 m. Išgyvenau 25 m. Argentinoje, San Juane ir Mendozos miestuose, kur turėjau nuosavą privatinę ligoninę „Baltica“. Ją nupirko mano buvę tarnautojai - 25 gydytojai. Ji tebeveikia, bet vardas pakeistas argentinaiškiu.

K: Ką mėgstate daryti laisvu laiku šalia medicinos ir žurnalistikos?

A: Kalbėti Verdi operas, skaityti knygas, bet gerai parinktas, sekti pasaulio įvykius spaudoje, lankyti meno muziejus, kai esu Europoje, na ir paplaukioti - anksčiau jūroje, dabar namų baseine.

K: Ar esate buvęs okupuotoje Lietuvoje?

A: Ne, bet žadu važiuoti, kai nereikės prašyti okupanto leidimo. Įdomu būtų pamatyti, kiek okupacija yra pakeitus lietuvišką dvasią ir paanalizuoti galimas to pasekmes.

Ačiū, gerbiamasis Daktare, už šį pokalbį ir įdomias žinias.

Kun. dr. Pranas Daukna

Naujas CK-tas

Sovietų Sąjungos komunistų partijos 28-jame suvažiavime sudarytas naujasis CK-tas šlyt išrinko politbiuro ir sekretoriato narius. Pirmąsyki į politbiuro sudėtį įnešina vyriausybės ir kitų valdžios institucijų atstovai: ministras pirmininkas, gynybos ministras, valstybinio saugumo komiteto KGB viršininkas, Sovietų Sąjungos AT-os pirmininkas ir kt. Tai vienas iš svarbiausių 28-jo partijos suvažiavimo rezultatų, įteisinančių partinių ir valstybinių galių atskyrimą. Naujasis politbiuras, be partijos generalinio sekretoriaus ir jo pavaduotojo, sudarytas iš 15-kos respublikinių partijų pirmųjų sekretorių ir Sov. Sąjungos KP-os oficialaus spaudos organo „Pravdos“ vyriausiojo redaktoriaus.

Ryšiai tarp Lietuvos ir Rusijos respublikos

Lietuva ir Rusijos federacinė respublika ketina pasirašyti susitarimą dėl tarpusavio ryšių ir bendradarbiavimo išplėtimo. Tuo reikalu bus užmegzti dvišaliai parengiamieji pokalbiai. Apie tai Lietuvos parlamentaram pranešė Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Jie pažymėjo, kad sprendimas sudaryti sutartį tarp Lietuvos ir Rusijos federacijos buvo padarytas per lietuvių valdžios viršūnių susitikimus Vilniuje su Rusijos respublikos Parlamento tautybių tarybos pirmininku Abdulatipovu. Jis liepos dvyliktąja Vilniuje dalyvavo Aukščiausiosios Tarybos posėdyje, kuriame buvo paminėtas Lietuvos ir Sovietų Rusijos Taikos sutarties pasirašymo septyniąsdešimtmetis. Abdulatipovas yra Boriso Jeltsino pavaduotojas. Jeltsinas jau ne kartą yra pasisakęs už tai, kad Rusijos federacija ir Lietuva užmegztų betarpišką savitarpio bendradarbiavimo ryšius. Tuo tarpu Vilniuje buvo parvirtinta, kad Lietuvos derybos su Maskva turinčios būti tarpvalstybinio pobūdžio. Dėl to Lietuvos vyriausybė laiko būtinu, kad prieš derybų pradžią Sovietų Sąjunga ir Lietuva pasirašytų protokolą, kuriuo Maskva pripažintų nepriklausomą Lietuvos valstybę. Taip pat ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Sadržgas Vašingtono pabrėžė, kad derybos tarp Vilniaus ir Maskvos turinčios būti tarpvalstybinio pobūdžio. LRTV

Katalikų Bažnyčios vyskupų Sinodas

Romoje paskelbta būsimojo aštuntojo katalikų Bažnyčios vyskupų Sinodo darbo programa. Sinodas prasidės rugsėjo 30 diena ir baigsis spalio 28-ąją. Susirinkimą atidarys pats Popiežius Jonas Paulius II-sis iškilingomis Mišiomis švento Petro bazilikoje, kurias koncertu su drauge su Sinodo nariais pasaulio kraštų vyskupais. Bendroji Sinodo tema: Kunigų parengimas dabartinėmis aplinkybėmis. Siam vyskupų susirinkimui jau seniai ruošiamasi. Visų kraštų vyskupų konferencijom ir vienolijū vyresniųjų sąjungai buvo pasiūstų Sinodo temą liečiantys pokalbiai ir, remiantis gautais atsakymais nustatytos bendrosios Sinodo darbo gairės. Sinodas svarstys būsimų kunigų mokslinį ir dvasinį parengimą, taip pat jau įšventintų kunigų formavimą, kad kunigai būtų visiškai pasiruošę atlikti jiems skirtą tarnybą šiuolaikiniame pasaulyje, atsivėlgiant į pasiekusias aplinkybes, bet liekant ištikimais nekintančiam Bažnyčios mokslui. Iki šiol dalyvavimą Sinode jau patvirtino 130 delegatų, atstovaujančių 85-kiom vyskupų konferencijom, kurių iš viso yra šimtas trys. Aštuoniolika vyskupų konferencijų dar nepaskyrė savo delegatus. Oficialiame Sinodo dalyvių sąrašė pažymėta, kad Lietuvos vyskupų konferencijai atstovaus Telsių vyskupas Antanas Vaitis. LRTV

Medicinos pagalba Lietuvai

Rašo Dr Trevor Robbins Australijos Doktorų nepriklausomam laikraštyje „Australian Dr. Weekly“.

Antibiotikų, insulino, astmos ir padidėjusio kraujo spaudimo medikamentų ir chirurginių siūlių žaizdoms susiūti padės Lietuvoje medicinos kritiškai padėčiai, kurią sukėlė Lietuvos laisvės reikalavimas. Skubiai reikalingų medikamentų nusiuntimas į Lietuvą per Lietuvos Pagalbos Fondą - Lithuanian Relief Fund, kurį suorganizavo medicinos Dr. Jonas Kunca ir to Fondo pirmininkas yra Sir Edward Dunlop.

Dr. Kunca sako Australijos Doktorų laikraščiui, kad dauguma iš iki šiol surinktų \$100,000 suaukojo Lietuvos Bendruomenės nariai. Dr. Kunca tikisi, kad prie Lietuvos Pagalbos Fondo prisidės ir kitų Lietuvos Bendruomenei palankių grupių ir individų.

Dr. Jonas Kunca - lietuvis gydytojas atvyko į Australiją prieš dešimt metų, yra Melbourne Lietuvos Bendruomenės pirmininkas ir tarptautiškai žinomas Lietuvos reikalų autorius.

Sis Pagalbos Fondas Lietuvai buvo Dr. Kuncos idėja. Kaip praktikuojantis medicinos gydytojas, jis buvo susirūpinęs dabartinę Lietuvos padėtimi ir nusprendė formaliai suorganizuoti australų pastangas Lietuvai. Tai dalis pasaulio lietuvių pastangų sukelti medicinos pagalbos fondus Lietuvai.

Kaip individai aukoja pinigais, Australijos vaistų gamybos firmos taip pat atsiliepė į atsišaukimą. Pavyzdžiui, Commonwealth serumo laboratorijos aukojo Amoxycilino ir insulino. Dr. Kunca pareiškė, kad jis kreipėsi į 14 farmacijų - vaistininkestės gamyklas. Kai kurios gamyklos iš savo Europos būstinių jau paskyrė Lietuvai vaistų.

Dr. Kunca sako, kad dalis iš suaukotų pinigų buvo panaudota

nupirkti dar chirurginių siūlių žaizdoms susiūti, apimant ir širdies operacijoms. Aukų pinigai taip pat padeda ir vaistų persiuntimą į Lietuvą. Dr. Kunca nelinkęs atskleisti, kaip medicinos pagalba pasiekė Lietuvą per užsitęsusią blokadą. Jis žino, kad vaistai pasiekė Lietuvą. Turi ryšių Europoje per kurių kanalus vaistai nusiunčiami į Lietuvą.

Dr. J. Kunca tikisi, kad Lietuvos Pagalbos fondas tęsis kol situacija Lietuvoje sunormalės. Kai Lietuva spaudžia USSR tartis dėl nepriklausomybės, apie 50%

Lietuvos industrijos liko paraližuota. Pagalbos Fondas padės operacijoms Lietuvoje. Ten yra pavojingas vandens, dirvos ir oro užteršimas. Dr. Kunca susirūpinęs ir Lietuvoje pastatytom atominės energijos jėgainėms, (Ignalinoje) ir jų pavojous viešajai sveikatai.

Australijos medicinos gydytojai gali pinigų aukoti Lithuanian Relief Fund: P.O. Box 128, North Melbourne, 3051. Dr. Kunca galima pasiekti telefonu (03) 857 5854.

Trevor Robbin
Australian Dr. Weekly

Lietuvos reikalavimai prieš derybas

Lietuvos ir Sovietų Sąjungos vyriausybės nutarė iki liepos vienuoliktos dienos parengti abiejų šalių pasiūlymų projektus, kurių pagrindu vėliau vyks derybos tarp Vilniaus ir Maskvos. Pasiūlymuose abi šalys išryškina savo pažiūras dėl būsimų Lietuvos ir Sovietų Sąjungos santykių politinėje, ekonominėje, prekybinėje ir karinėje srityje. Lietuvos vyriausybė jau parengė protokolo projektą su pasiūlymais dėl derybose su Maskva svarstytinų temų, derybų laiko ir vietos. Lietuvos ministrė pirm. Prunskienė šiomis dienomis pakartotinai kalbėjosi telefonu su sovietų ministru pirmininku Ryžkovu. Jis pranešė, kad pats vadovauja sovietų delegacijai derybose su Lietuva, pasiūlė, kad ir lietuvių delegacijai vadovautų ministrė pirmininkė o ne jos pavaduotojas Romualdas Ozolas ar kuris nors kitas vyriausybės narys, kaip lietuviai buvo ankščiau numatę. Sovietų delegacijoje, be ministro pirmininko Ryžkovo, turėtų dalyvauti kiti asmenys, tarp jų du S. Sąjungos AT-bos deputatai. Lietuvos delegacijos sąstatas dar

nėra žinomas, Lietuvių-sovietų susitarimas ligi liepos vienuoliktosios parengti pasiūlymus dvišalėm derybom buvo atsiektas praėjus dešimčiai dienų nuo Lietuvos Parlamento sprendimo nuo derybų su Maskva pradžios paskelbti Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo aktui šimto dienos moratoriumą. Užsienio spaudos agentūros atkreipia dėmesį, kad po šio sprendimo Maskva vėl pradėjo palaipsniškai tiesti Lietuvai įvairias žaliavas.

Pagal turimas informacijas, Lietuvos vyriausybė pareikalavusi, kad Maskva, dar prieš derybų pradžią, panaikintų lietuvių prievolinių šaukimą į raudonąją armiją, užsienio piliečių kelionių į Lietuvą suvaržymus, leistų lietuviams laisvai palaikyti santykius su pasauliu, taip pat su sovietinėmis respublikomis, Lietuvos-Lenkijos pasienyje, be Lazdijų, atidarytų kitą perėjimo punktą. Dabartiniu metu sovietinė valdžia smarkiai varžo užsienio kraštų piliečių keliones į Lietuvą: tik retais atvejais jiems išduodamos įvažiavimo vizos.

Ekonominė blokada

Tas paskatino daugelį pasaulio, visuomeninių ir žmonių pagalbos organizacijų teikti Lietuvai humanitarinę pagalbą. Ji pasiekia kraštą per Lietuvos Raudonąją Kryžių, Sveikatos apsaugos ministeriją, katalikių moterų sambūrį „Caritas“. Daugiausia pagalbos susilaukta iš Jungtinių Amerikos Valstijų, bet maisto, medikamentų, vitaminių krovinius atsiuntė taip pat Belgijos ir Austrijos katalikų organizacijos, Krokovoje įsikūrus pagalbos Lietuvai komitetas, Punsko lietuviai, Urugvajaus lietuvių draugija, Toronto lietuvių draugija. Medikamentų siuntos patenka į Lietuvos vaistų sandėli. Iš čia Lietuvos gydytojų, Raudonojo Kryžiaus ir Caritas atstovų komisija vaistus skirsto rajonam. Medikamentų siuntos, betgi, ne visuomet lengvai pasiekia Lietuvą. Kai kurios jų yra sovietų sulaičomos ir tik po didelių pastangų pasiseka jas pervežti į Lietuvą. Pavyzdžiui, liepos pirmą dieną Maskvos muitinės darbuotojai bandė sulaikyti septynias dideles dėzes vaistų, kurias į Lietuvą vežė iš JAV-bių grįžtantys Vilniaus katedros vikaras kunigas Antanas Gražulis. Prireikė dviejų valandų, kol kunigui pasisėkė muitininkus įtikinti, kad praleistų vaistų dėžes be ypatingų leidimų, kurių buvo reikalaujama. Vaistai buvo pagaliau parvežti į Lietuvą ir atiduoti „Caritas“ valdybai. Vaistus tarpino Lietuvos Katalikų Religinės Šalpas komitetas New Yorke „Gyvybė Lietuvai“ LRTV

Kun. Ant. Valantinas

Daina, kuri gyva per amžius

(Skiriu a.a. kun. prel. K. Žitkui - Vincui Stoniui)

Tu nemirei, kilnus poete,
Nes Tavo dainos vis skrajos
Po mūsų žemę numylėtą
Nuo rytmečio lig sutemos.

Bet ypač vieną Tavo dainą
Karštai pamilo Lietuva,
Kuri per mūsų žmones eina,
Kuri per amžius bus gyva.

Klausyk - jos aidą neša vėjas
Iš tėviškės brangių laukų:
„Grazių dainelių daug girdėjau
Tyluoju vasaros laiku“.

Pamilom šią dainą tyrą,
Lyg ašarą sunkios kančios.
Dainuojam ją, kai skausmas kyla,
Kai stinga meilės ir taikos.

Dainavo mūsų ją motutės,
Ir šiandien skamba ji tautoj,
Nes ji lyg „čiulbesys lakštutės“
Žaliam gojely, sutemoj“.

Ji širdį guodžia, nuramina,
Lyg žodžiai vakaro maldos,
Lyg danguje skaisai aušrinė,
Į mūsų sužiūrus iš tamos.

Teskrieja ši dainelė kloniais,
Teplaukia tėviškės laukais,
Teprimena, kad Vincas Stonis
Vis liks su Lietuvos vaikais!

Tu nemirei, kilnus poete,
Nes Tavo dainos vis skrajos
Po mūsų žemę numylėtą
Nuo rytmečio lig sutemos.

Kaip Tavo dainos, pakilai Tu
„Į erdvę mėlyno dangaus“
Ir lauksi, kol nuo žemės šlaito
Ir mes ateisim pagaliau.

Seduva ruošiasi bažnyčios jubiliejui

Seduvos bažnyčia yra viena iš seniausių Lietuvos bažnyčių. Jos pagrindinė dalis yra statyta 1640 metais. Todėl šiemet sukanka 350 metų nuo Seduvos bažnyčios pastatymo. Šį garbingą bažnyčios jubiliejų parapija, vadovaujama energingo klebono kun. Br. Antanaičio, ruošiasi atšvęsti šių metų liepos mėn. 22 dieną. Į šias iškilmes atvyks J.E. Panevėžio vyskupas J. Preikšas, kuris teiks ir Sutvirtinimo sakramentą, kiti garbingi svečiai, talkininkai kunigai

ir, aišku, minios tikinčiųjų, kurių didelę dalį sudarys jaunimas ir vaikai.

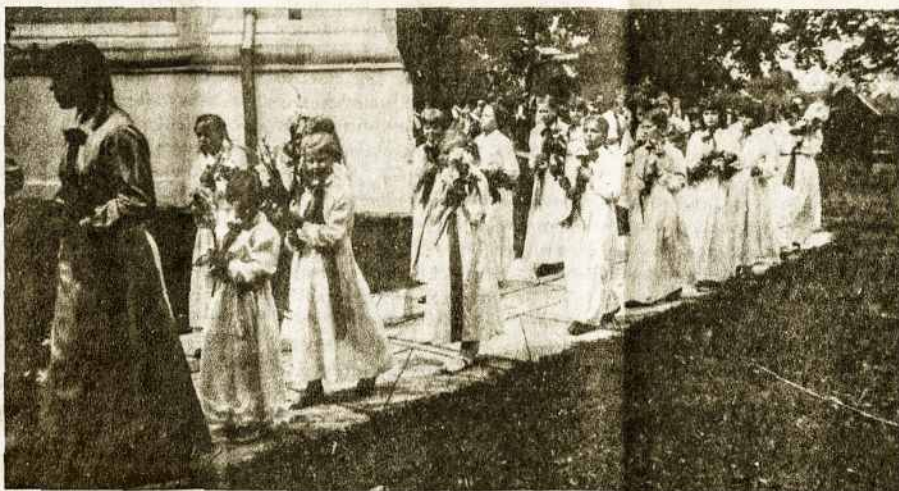
Nors Seduvos bažnyčia kun. Br. Antanaičio rūpesčiu jau seniai yra suremontuota ir išgrąžinta, bet paskutiniu metu daug kas papildomai padaroma arba atnaujinama: paaukuoti altoriai, naujai išlakuojamos grindys, perdažoma bažnyčios išorė, taisydomas šventoriaus mūras, papildomas bažnyčios inventoriūs. Pasukęs šiomis dienomis į bažnyčią

ar šventorių, išvysi didelį judėjimą: čia nuolat bėgioja klebonas, sušilę dirba meistrai ir bažnyčios tarnai. Žodžiu, Seduva laukia didelių savo bažnyčios jubiliejaus iškilmių ir uoliai joms ruošiasi.

Te šios bažnyčios iškilmes dar labiau atgaivina parapijos dvasi!

Stai bažnyčia šypsos atjaunėjus,
Lyg darželio lelija balta:
Ji per audrą, šiurpulingus vėjus
Veda mus, kaip motina tikra.

Kun. Ant. Valantinas

Procesija Seduvos bažnyčios šventoriuje

Į kaimą atėjo svetimi

*Tavęs, lietuvi, praėity ieškojau,
Senus vartydamas istorijos lapus...
Ir ten, kur augo ažuolų šventieji
gojai,*

*Radau kapus, radau tiktai kapus...
Bernardas Brazdžionis*

Siandien ten - kultūrinė pieva. Vešli, žalia, kaip ir viskas aplinkui: dar neišvarginta vasaros kaitros ir sprogstanti arčiau brandos jėga...

O sako, dar ilgai toji žemė putojo aimanuodama, bandė sodria vešluma užgožti patirtą šiurpulį, nuryti sugirdytą kraują.

Tą vietą, kur stovėjo anas klotimas, paprasčiausiai parodyti pirmo sutiktojo. Juo tapo moteris, tokia kaip ir daugelis gastiūniečių, neišsiskirianti nei rūbu, nei tartim. Ejome ir kalbėjome apie 1945-ųjų pavasarį vėsu balandžio rytą, o ausyse aidėjo Sąjūdžio susitikime su visuomene, vėliau spalio mitinge pakartoti žodžiai: „Kas įvyko 1945-aisiais Gasciūnuose? Išudyti jauni kaimo vyrai ir pakasti arklų kapinaitėse.“ Kaip, kodėl, už ką, - sukosi galvoje, ir staiga suklusau. Kas tai - atsitiktinumas ar dėsninumas? Mums lydėjusi moteris betarpiškai siejosi su 1945-ųjų balandžiu, su tais įvykiais, kurie mane domino ir kurie vertė ieškoti atsakymo į tuos klausimus. Jos anų metų skaudūs pergyvenimai lyg ir pradžią Gasciūnų tragedijos (taip šiandien daugelis įvardina dvidešimties su viršum vyrų išudyimą), porina, jog Ancionis - pirmoji kaimo auka, po to sekęs klotimo su vyrais sudeginimas - tąsa įvykių, „ligi tam nebuvo žudynių, po tam prasidėjo kerštai.“

Keturiasdešimt penktųjų pradžia. Baigiasi karas, o Lietuvos kaimą krečia naujas kosmaras - baimė ir slaptysta nuo tarynų Tarybinėje Armijoje. Kas kaip išmanė, tas taip darė: lindo į giliausius podėlius savo namuose slėpėsi tarpinėse ar pas gimines,ėjo takeliais pas likimo brolius ir miškus ar pasidavę tarynų ir milicijų tikėjosi kariuomenės išvengsiai. Taip ir Ancionis galvojo likimą pergudrauti, deja, buvo pašauktas kariuomenėn, iš kur pabėgo. Slaptėsi Gasciūnuose ir... 1945-ųjų balandžio 9-ąją buvo susektas, suimtas ir atvartytas klebonijon, kurioje gyveno jo jauna šeima. Tiksliau, žinoma (toji pati moteris, kuri mums parodė, kur stovėjęs klotimas). Ji trumpam (ėjo į trobą ir staiga kieme kažkas pykstelėjo. Ancioniušovė. Niekas nematė, bandė jis bėgti ar ne, bet taip „kieme prietemoj ir nušovė“ be teismo ir be nuosprendžio, o Ancionienė, besilaukiančia kūdikio, tardė, mušė. Sakiusi, kad jos ir kūdikio gyvenę išgelbėjęs tėvas, kuris neprašė ketveriems metams pats išvežė dukrą mirusio „liaudies prieš“ žmoną ilgiems tremties metams...

Gal dvi savaites kaip buvau palaidojusi vyrą - prisma moteris, - kai prasidėjo tas susišaudymas...

Tai įvyko balandžio aštuonioliktają. Ir laiką tiksliai įsiminė: šūviai pasigirdo prieš dešimtą.

Buvusi Prano Steponaičio samdinė gerai prisimena tą dieną ir paskesnius įvykius: „Prieš pusrytį, apie devintą valandą su arkliais lauke dirbau ir matau, pro Jurgėjų žmonių pulkelis traukia...“ Svetimi,

Elona Janulytė

ir net ne strebiteliai, tąkart pasirodė kaime. Atvažiavo nuo Jonišio pusės du sunkvežimiai kareivių, kaip priskaičiavo Algirdas Gabrys, jų buvę 38. Pasiskirstė į tris grupes: viena Jurgelio link, kita bažnyčios link, trečia Karkliaus pusėn patraukė. Emė Vainausko klotimą supti. Jame buvo jauni Gasciūnų bei gretimų kaimų vyrai, susimėtę savo išėjimą miškan atšvesti.

Nežinia, kaip tai atsitiko, bet tų vietų dalis senųjų gyventojų šneka, būk tai, juos išdavė ir apie būsimą egzekuciją buvo iš anksto perspėta. Deja, ne visi tą žinią rimta palaikė. Tačiau kad prieš pasirodant kareiviams iš klotimo išsėdinę vyrai, paliudijo buvusi Steponaičių samdinė. Liko drąsiausi, manė, jog liaudies gynėjai vykdys akciją, ir nieko nebus. Apsiriko“ prieš naikinti atvyko kariuomenė. Kareiviai, apsupę Mečišlovo Vainausko klotimą, kuriame buvo ir pats šeimininkas, pradėjo šaudyti.

Kulka nesirenka kelio, ir jų kryžminėje ugnyje atsidūrė Gabrio Juozas bei Stasys Jurgelis, tuo metu šalia esančiame miškelyje malkas pjovę, buvo priversti prie klotimo prieglobšio ieškoti. Netrukus, pamąstęs, kad šaudmenys bergždžiai švaistomi, kareiviai padegamosiomis kulkomis užplėskė šiaudinį klotimo stogą. „Kova neilga buvo, liepsna greit nubėgo“, - prisiminė viena tenykščė. Tada prasidėjo „medžioklė“: iš liepsnojančio pastato pro dū langelius emė šokinėti žmonės. Kas čia pat, pakirstas kulkos, susmuko, o kas, kaip Sakalauskų Gediminas, toli toli nubėgęs ir automato serijos pavytas prie pat Beniušo krūmų sukniuto. Negelbėjo ir pasidavimui beginklių iškeltos rankos. „Karo lauko teismas“ kitokio nuosprendžio nežinojo - sušaudyti.

(bus daugiau)

Prunskienė Suomijoje

Lietuvos ministrė pirmininkė Prunskienė kalbėdama viename studijų seminare Helsinkyje, neatmetė galimybės, kad Lietuvos derybos su Kremliumi greitai prasidėsiančios. Šiuo tarpu nėra žinoma kokius pasiūlymus per derybas Kremlius išskė Lietuvai. Manoma, kad bus pasiūlyti įvairūs Lietuvos problemos kompromisiniai sprendimai. Kai kurie jų Lietuvai turbūt nebus priimtini, pastebėjo Prunskienė. Ji patvirtino tai, ką yra pasakęs Landsbergis, kad šimtui dienų paskelbtas moratoriumas Lietuvos nepriklausomybės aktui galėtų būti pratęstas arba atšauktas dar nepasibaigus jo galiojimo terminui. Tai priklausys nuo derybų su Maskva eigos. Prunskienė taip pat pabrėžė, kad nepriklausomybės atstatymo akto laikiniu įsaldymu Lietuva jokių būdu neatsisako siekti nepriklausomybės, kuri yra skelbiama respublikos Konstitucijoje. Ministrė pirmininkė nemano, kad Kremlius sutiksias užmegzti bendras derybas su trimis Pabaltijo kraštais, kaip Maskvai pasiūlė praėjusį savaitgalinį Taline susitikę Pabaltijo kraštų vadovai. Prunskienė patvirtino, kad Maskva vėl pradėjo tiesti Lietuvai tam tikrą naftos kiekį, tačiau, pridūrė, kad ekonominių sankcijų pasekmės Lietuvoje bus dar ilgai juntamos,

Kai baigė klotimas degti ir nutilo paskutiniai šūviai, lauke liko gulėti vien lavyonai.

Pasitraukus kareiviams, negreit kaimas atsipeikėjo iš siaubo. Pas Janušką užsuko tuometinis apylinkės pirmininkas Sideika, pavadinęs kalvį, kas nutiko, pasižiūrėti. Buvo baisu, koktu, kaip prispažino senukas: „Visi savi, gerai pažįstami, grįžė nuėjome gerti“.

Po jų atsirado ir daugiau paslapčiomis klotimo link slinkusių. Nors ir baugu, naikintojai užtikti, rūpi, ar nėra tarp jų savo. „Mečys aukštiekninkas guli“, „Sakalauskiukas rankomis žemę gniauzia“, „palei sieną - du, kitas - iš galokiek toliau visiškai sudegęs“ - šurpas bėgo klausantis mačiusiųjų tačiau tai buvo palyginti niekis su tuo, kas vyko toliau, ką turėjo pergyventi artimieji.

Į pavakarę atbildėjo strebiteliai. Reikėjo mirusius atpažinti, išvežti. Bėda tykojo tų, kurie, išvydę išdarytą artimojo kūną, sudejuodavo. Jų laukė tardymas, kančios ir patyčios, galbūt net toks pat likimas. Negyvėliai neturėjo nei pavardžių, net giminių, nei teisės būti apraudotais. Pavartytieji „neatpažindavo“ savo kaimo žmonių, pati su dviem vaikais - vyro, sesuo - brolio... Tuo metu įgaliotinis Skudra suko po kaimą ratus, ieškodamas „padvau“ mirusiams išvežti. Surado keturis vežimus, į kuriuos patys važiuotojai, padedami Skudros ir Sideikos, krovė numirėlius, per dieną įvairiausiom pozom sustingusius. Senasis Karinauskas atsiduso vieną imdamas ir kaip mat prie jo prišoko: „Kas čia yra, ar pažįsti?“ Ne, jie „neatpažino“ tu vyrų... Kanapickienė, puolusią prie brolio lavono, kartu su tėvu sulaukė ir Joniškin išsivarė.

galbūt, dvejus metus. Naftos perdirkimo įmonė Mažeikiuose vėl pradėjo veikti, bet tik dalinai, nes Maskva dar netiekia normalaus naftos kiekio. Mažeikių įmonė dabar gauna 25-kis tūkstančius tonų naftos į dieną, vietoje 45-ųjų tūk. tonų, kurias gaudavo prieš blokadą. Numatoma, kad Mažeikių įmonė pradės vėl normaliai dirbti tikai už dvejų savaitę.

Kazimiera Prunskienė būdama Helsinkyje čia pasimatė su Suomijos ministru pirmininku Holkeri. LRTV

„Knygos Lietuvai“ iškeliavo į Kauną

Lietuvių Katalikų Religinė Salpa pasiuntė 20 tonų knygų į Lietuvą, praneša Lietuvos Informacijos Centras.

Vykdydama savo „Knygos Lietuvai“ projektą, Religinė Salpa New Yorke rinko įvairios tematikos knygas, daugiausia mokslines ir periodikas: „National Geographic“, „Aidus“, „Ateities“ ir kt. žurnalų kompleksus. Pasiųstas ir pora Lietuvos enciklopedijos komplektų, įskaitant vieną Tautos Fondo finansuotą.

Siame krovinyje: matematikos, fizikos, kompiuterio bei kitų griežtųjų mokslų knygos; istorijos vadovai, politologijos teisės ir ekonomikos leidiniai; religinė literatūra, teologijos ir filosofijos studijos; grožinė literatūra. Iš viso pasiųsta 1005 dėžės, daugiausia knygų, liturginių reikmenų ir drabužių.

Knygas suaukojo asmenys, organizacijos, bibliotekos ir universitetai iš New Yorke apylinkės. Stambesnių aukotojų tarpe: kun. Vladas Jaškevičius S.J. iš Fordhamo Universiteto, Tėvai Pranciškonai, prof. William Adams iš Pace Universiteto bei dr. E. Kučinskas, A.R. Razgaiciai, Vitalis Zukauskas, A. Samušis, Long Island Universitetas, Ramutė Cesnavičienė, Vida Penikienė, N.Y. Ramovėnai, „Knygos Lietuvai“ vykdytoja - Lietuvos Katalikų Religinė Salpa.

Savo išleistų leidinių egzempliorius taip pat paaukojo: Lawyer's Committee for Human Rights, Institute for Democracy in Eastern Europe, Carnegie Council on Ethics and International Affairs ir Ethnic Community Services.

Knygų adresatų tarpe: Vilniaus Universitetas, Kauno Vytauto Didžiojo Universitetas, Kauno ir Telsių seminarijos, pranciškonų vienuolynas Kretingoje, ateitininkai, skautai, Krikščionys demokratai, Lietuvos Aukščiausioji Taryba, Ministrų Taryba, Žydų Kultūros draugija, Caritas, Kuršėnų gimnazija ir kt.

20 tonų konteinerį krovė Religinės Salpos štabas, savanoriai bei svečiai iš Lietuvos talka, įskaitant New Yorke koncertuojančią roko grupę BIX. Užcinkuotas konteineris Rafaela laivu plaukia į Hamburgą, Vokietiją, iš ten sunkvežimiu bus gabenamas į Kauną ir Caritas būstinę. Konteineris turi atsirasti Kaune rugpjūčio 7 d. Caritas rūpinsis knygų išdalinimu. LIC

APVOGĖ PREMĖRE

АЭРОФЛОТ
Soviet Union Airlines

Masvos tarptautiniame aerouoste "Seremetjevo-2" pagaliau papūtė perestroikos skersvėjai. Neseniai "Vremia" parodė reklaminių siužetą apie budrius muitininkus, sulaukčius nelegalių narkotikų eksportuotoją, kurio juodame lagamine "didelės patirties ir aukšto profesionalumo" dėka aptikta "baltosios mirties" miltelių už milijoną dolerių. Matyt, taupydamis eterio laiką bei deficitines videokasetes, tarybiniai teležurnalistai nepapasakojo apie dar vieną "Seremetjevo-2" muitinės darbo naujovę: bagažą pakeliumi iš lėktuvo į aerouosto salę gali patikrinti budrus "visuomeniniai muitininkų pagalbininkai". Šios perestroikos privalumas galėjo įsitikinti ir Lietuvos Respublikos premjerė Kazimiera Prunskienė. Gegužės 27 d. jai, grįžusiai iš Vakarų Berlyno, maloniai buvo leista iš karto patenkinti informacijos ištroškusių žurnalistų smalsumą. Tačiau, kaip "Forumui" tapo žinoma iš patikimų šaltinių, jau Vilniuje K.Prunskienė apsižiūrėjo, kad iš lagamino dingo kai kurie, laimci, neturėję valstybinės reikšmės, dokumentai. Pasigedo ir papuošaly, neabejotinai suteikusių premjerei papildomo žavesio susitikimuose su Vakarų politikais, kosmetikos, net dantų pastos ir šepetuko.

ADELAIDE

Metinis susirinkimas

Nesigilinant metus žvilgsni Lietuviškon šv. Kazimiero parapijon atrodo, kad joje viskas vyksta savaime: klebonas kiekvieną rytą aukoja šv. Mišias, salė visuomet atvira visokiems parengimams, visur tvarka Lietuvių katalikų centre ir mums belieka priminti dažniausiai simbolinės vertės auką, kad ta tvarka išsilaikytų, kad mūsų parapija gyvuotų.

Parapijos biuletenyje „Sventadienio balsas“ per visą puslapį tilpo pranešimas, kad liepos 22 d. Liet. kat. centro salėje yra šaukiamas Šv. Kazimiero liet. parapijos ir Lietuvių Caritas Inc. (juridinis parapijos turto savininkas) narių metinis susirinkimas. Susirinkime dalyvauti buvo raginama *bažnyčioje iš sakyklos, tačiau rezultate susirinkime tik virš trisdešimties, kurie rado reikalą pasijodomauti savo parapijos veikla ir jos bei Caritas Inc. tarybos pirmininkas kun. Jz.*

Susirinkimą malda pradėjo parapijos klebonas ir jos bei Caritas Inc. tarybos pirmininkas kun. Jz.

Petraitis, MIC. Prezidiuman pakviesti E. Varnienė - pirmininkauti, P. Gasiūnas - sekretoriaus pareigoms. Sekretoriui perskaičius praėjusių metų susirinkimo protokolą, klebonas savo pranešime pripažino, kad parapijos medžiaginė ir dvasinė būklė nėra bloga. Metų bėgyje parapijoje įvyko 2 krikštai, 4 jungtuvės ir 21 laidotuvės. Padėkoto parapijiečiame už sklandų bendradarbiavimą. Tarybos išdinininkas V. Vencius savo pranešime nušvietė, kad finansinių metų bėgyje Caritas Inc. turėjo \$53,400.11 pajamų (į tą sumą įeina \$20,000 testamentinis palikimas), \$26,739.91 išlaidų, metinis izde likutis \$26,660.20. Liet. kat. centro ūkvedys J. Miliauskas pranešė kokie darbai buvo įvykdyti. ALK Moterų dr-jos pranešime, perskaiytame S. Vasilaiuskienės, išgirdome apie reikalą aukštesnio sąmoningumo ir parapijos moterų talkos. Lietuvių mokyklos vedėja E. Dryžienė supažindino, kad mokykloje šiais metais yra 40 mokinių, su kuriais dirba 13

mokytojų. Padėkojo Parapijos tarybai už mokyklai duodamas patalpas. Bažnytinio choro administratorius V. Opulskis pasidžiaugė chorvedę N. Masiulytę-Stapleton priėmimo vargonų pavaduojančiu jaunuoju J. Pociumi. Su ateitininkų veikla supažindino sendraugį pirm. Aug. Kubilius. „Sventadienio balso“ red. Pr. Pusdešris pranešė, kad biuletenio skaitytojai nemažėja. Laikraščelio išleidžiama 375 egzemplioriai.

Pagal Caritas Inc. įstatus kiekvienais metais perrenkama pusė tarybos. Šiais metais tokių rinkimų išvis nereikėjo, nes taryba pilname sąstate pasiliko ta pati ir sekantiems metams. Ją sudaro: kun. J. Petraitis, V. Baltutis, Aug. Kubilius, V. Vencius, J. Miliauskas, V. Janulis, I. Bakšys, A. Jakutis, V. Opulskis, A. Krivickienė, V. Vosylius, A. Krivickas ir J. Vitkūnas.

Klausimuose ir sumanymuose tarp įvairių pasiūlymų V. Opulskis priminė šiais metais lapkričio mėn. ateisiantį mūsų parapijos 30 m. jubiliejų, kuris žadamas *iškilmingai* paminėti įvairiais renginiais. Pr. P

SKAUTININKŲ SUEIGA

Melbourno Skautininkų Ramovės sueiga vyko Kensingtone liepos 29 d. kurią pradėjo Ramovės pirmininkė v.s. Jonė Zitkevičienė. Dalyvavo 14 skautininkų, šalia jų dar ir jų jaunais atžalynas. Sesė Zitkevičienė apžvelgė Lietuvos Skautų Sąjungos veiklą Tėvynėje ir gerą žinią, kad Lietuvos Skautų Brolija jau priimta į Europos Skautų Broliją ir galės jau oficialiai Lietuvą atstovauti pasaulinėse skautų stovyklose. Rajono Vadas j.v.s. fil. Vytautas Vaitkus pateikė daugiau žinių iš savo patirties ir susirašynėjimų.

Brolis Linas Seikis skautininkams pranešė apie ruošos darbus organizuojant Rajono Stovyklą, kuri vyks sausio 2-12 dienomis Anglesea Ukrainiečių skautų stovyklavietėje. Kapelionas pranešė, kad į stovyklos atidarymą sausio 2 d. atveš Lietuvių Dienų proga atvykusį Jo Ekscelenciją Telšių vyskupą Antaną Vaičių. Rajono stovyklą organizuoja jaunieji vadovai, užsiėmimų programa jau baigiama ruošti, kuri bus įdomi, tautiniais ir skautiškais veiklos darbais.

Rajono Vadas pranešė žinią, kad vienas iš žymiausiųjų Nepriklausomos Lietuvos Skautų sąjungos veikėjų, LSS garbės pirmininkas, iš Amerikos teismo sprendimu deportuojamas į Sovietų Sąjungą už tai, kad žydų skundimu, kai jis buvo 1941-42 metais Kauno miesto burmistras, negelbėjęs žydų. Dėl teismo jau K. Palčiauskas išleidęs \$200,000, o dabar dėl apeliacijos, kad nedeportuotų, reikalinga advokatui dar \$20,000, bet tas vargiai ką bepadedtų.

LSS Ordiną už Nuopelnus, gautą iš LSS Pirmijos, v.s. Jonė Zitkevičienė įteikė jaunajai skautininkei Loretai Čižauskaitė-Tigani, kuri besimokydama ir bestudijuodama už savo skautišką ir tautinę veiklą yra įvertinama. Sujungtomis rankomis pagiedota „Lietuva brangi“ ir sekė kavutė prie sunėstinių vaišių. Ramovės pirmininkė buvo perrinkta v.s. sesė Jonė Zitkevičienė, kai jaunesnieji vadovai yra apkrauti tunto, draugovių vadovavimo darbais, bei savo jaunojo atžalyno auklėjimu. PD

Kanklėms nuskambėjus

Adelaidės ramovėnai, vieton ieškoję laiką užmušinėjančių pramogų, gana dažnai adelaidiškius apdovanoja kultūriniais renginiais. Taip įvyko ir šiais metais skyrtaus metinėje šventėje suruošus ne pavalgymą (pietus), bet kultūrinę puotą, rūpestingai paruoštą ir net su užsieniniais patiekalais, importuotais iš Melbourno.

Kalbama apie ramovėnų suruoštą koncertą, kuris birželio 10 d. įvyko Lietuvių namuose. Programos turinį jame sudarė Melbourno kanklių ansamblis, mūsų iškilusis poezijos interpretatorius Sietynas Kubilius ir Melbourno dainininkai B. Kymantienė ir V. Danius.

Nuostabus ir tautinį sentimentą puikiai mokantis sukelti yra S. Eimučio vadovaujamas kanklių ansamblis. Galima nujauti, kiek yra devynių grojančių asmenų įdėta darbo ir kiek lietuviškai dainai turima meilės, matant scenoje jų darnų šeimynišką susiklausymą ir girdint puikų susigrojamą, kada negirdima instrumentų, bet tik garsų jūros bangavimą, melodijų darną, kuri nostalgijos purslais krinta

grojimo klausančio sielon, gražina palikton Tėvynės, jautresniam išspaudžia ašarą. Prie gražaus sąskambio prisideda ansamblio apranga tautiniais rūbais.

Koncerto programą pravedė ir vykusiai parinktų patriotinių eilėraščių deklamavimu jon įsiliejo Siet. Kubilius, poezijoje suradęs nuostabių vairsų, ekspresijos niuansų ir jautrios minties interpretacijos, palydimos taupiu gestu. Sietynui eilėraštis yra lyg iš žemės iškastas opalas, kuriam spalvas ir atspalvius labiausiai išryškinančią formą suranda jis pats ir visą tai moka žaviausiu kampu parodyti scenoje.

Solo ir duetus dainavę B. Kymantienė ir V. Danius, ypač padainuotomis liaudies dainomis, gražiu konsonansu suraibuliavo pakilioje koncerto nuotaikų tēkmėje. Ypač pagaunanti dainininkų šilta dainų interpretacija, įtikinantis jų nuoširdumas pasidalinant daina kaip tėviškės rupios duonos rieke, su koncerte esančiais. B. Kymantienė, akompanuojant N. Masiulytei-Stapleton, nuotaikingai

padainavo solo dainų. V. Danius solo dainas ir įvedėjų duetus palydėjo kanklių ansamblis. Jis sudarė muzikinį foną ir kai kuriems Siet. Kubiliaus deklamuotiems eilėraščiams.

Koncerte gražus įnašas buvo ir Adelaidės stebuklaviakio (wunderkind) dvylikamečio Jonuko Pociaus, kuris koncertą praturtino pianinu vykusiai paskambinęs Beethoven 9-tos simfonijos ištrauką.

Bendrame vertinime koncertas buvo dvasinis pavūvimas Lietuvoje, ne dabartinėje - blokadinėje, bet toje Lietuvoje, kurią savyje išsivežėme, kuri šviesiu balandžiu tebeplazda kiekvienio sieloje. Ačiū koncerto programos dalyviams. Ačiū Adelaidės ramovėnams už retai pasitaikančios giedrios tautinės nuotaikos renginį.

Vakaras buvo užbaigtas garbingo amžiaus sulaukusių Ramovės skyriaus narių ir mirusiųjų pagerbimu bei tradiciniu vėliavų nuleidimu Lietuvių namų sodelyje. Padėkos pareiškimai ir pasidalinimas koncerto įspūdziais įvyko ramovėnų suruoštoje vakarienėje programos dalyviams ir svečiams. Pr. P

Melbourno kanklininkų ansamblio dalyviai iš kairės: Stasys Eimutis, dr. Nijolė Zdanienė, Danutė Broidani, Albina Ciniene, Ieva Arienė, Danutė Danienė, Aleksas Broidani, Danius Aras ir Aleksas Gabas.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Australijos vyskupai rugpjūčio mėnesį skelbia Katalikiškos Spaudos mėnesiu, kad visi tikintieji skaitytų ir remtų savo katalikišką laikraštį. Taip ir mūsų ALK Federacijos Valdyba šį mėnesį kviečia paramai „Tėviškės Aidams“. Melbourne prieš lietuviškas pamaldas prie bažnyčios aukas priima Federacijos valdybos nariai: paremkime kiek kas išgalime!

Lietuvos Atstatymo Fondas

Lietuvos Atstatymo Fondui iki šiol aukojo: \$200 V.G.Kuncėnui. \$150 V.E.Stankevičiai. Po \$100 Juoz. Balčiūnas (viso \$300), Pr. Dranginis (viso \$300), Ant. E.Bakaičiai (viso \$150), Alek. Baltutis (USA), Ona Skirka, Ant. Šlapinskas. Po \$50 Rasa Ramanauskienė (viso \$100), V.Kalasevičius. Po \$20 Pr. Binkus (viso \$60), Ed. Sidlauskas (viso \$110), M. Augustauskienė, B. Stankūnevičius (per A. Baltrukonienę). \$10 B. Beržanskas (viso \$60). Po \$5 V. Celnas, XX. J. Palavikienė.

A. Ramoškienė

Klaidos atitaisymas

Pertho lietuvių laikraštelyje „Zinutėse“ įvyko klaida per neapsižiūrėimą. Sekantieji aukotojai aukojo ne po \$500, bet po \$50, būtent: PR & RR Allen (Mt. Barker), D. Callaghan-Vitkūnaitė, P. E. Plučai ir A. K. Valinčiai. Už klaidą atsiprašo J. Cyžas - aukų rinkėjas Pertho.

Didžiai Gerbiama Tautiete

Tamstos adresą gavau iš Jadvygos Bieliauskienės, tikriausiai Tamstai žinomos Politinių kalinių ir tremtinių globos grupės veikėjos. Kadangi pati esu buvusi politinė kalinė ir tremtinė, drįstu Tamstą trukdyti su savo bėdomis.

Mano pavardė Piličiauskaitė-Balkevičienė Magdalena, kilusi iš Alytaus apsk. Antnemunio valsčiaus. Mano tėvus ištrėmė tuoj po karo 1945 metais, mano vyrą areštavo tais pačiais metais, o mane ištrėmė 1946 metais. Tremtis buvo baisi, grėsi bado mirtis ir aš pabėgau iš Sverdlovsko sr. Novaja Lialia 1947 vasarą, o 1949 metų žiemą mane susekė ir vėl areštavo ir uždarė kalėjimą trims metams. Atbuvus kalėjimo bausmę, toliau vėl sekė tremtis. Iš Sibiro grįžau 1958 m. Mano brolis Vacys 1944 metais pasitraukė į Vakarus ir atsidūrė net Australijoje. Grįžusi į Lietuvą gavau kelis jo laiškus, bet apie 1960 metus mūsų susirašinėjimas nutrūko ir į savo siūstus registruotus laiškus daugiau jokio atsakymo negavau. Tuo metu mes Vaciu Piličiauskui rašėme tokiu adresu: 20 Lebanon St. Strathmore V. 6, Melbourne Vic. Australia.

Vacys Piličiauskas, pasimokęs buvo staliumi, į Vakarus išvyko vienas, ten vedė lietuvaitę ir turėjo tris sūnus: Viktorą, g. 1952 m., Alituką, g. 1954 m., ir Edvardą, g. 1956 m.

Jeigu Tamsta galite man padėti sužinoti, koks mano brolio ir jo

Geelonge lietuviškos pamaldos rugpjūčio 19 d. sekmadienį St. Johns bažnyčioje 9.30 val.

„Tėviškės Aidams“

aukotojų sąrašas 1990 birželio mėn.: J. Stepšys \$25. Po \$20 Mrs. J. Goodsall ir Dr. A. Viliūnas. Dr. A. Mauragis \$13. Po \$10 J. Jaraminas, Mrs. O. Rudys. Po \$5 aukojo P. Babarikas, P. Kecorius, Mrs. A. Narušis ir Mrs. M. Prokopavičius.

Visi paminėti asmenys yra pilnai užsimokėję prenumeratas ir paminėtos sumos yra auka laikraščiu. ALK Federacijos valdyba nuoširdžiai dėkoja „Tėviškės Aidams“ rėmėjams už paramą. „T.A.“ Administracija

Melbourno Tremtinių Šalpos Komitetas

Aukos tremtiniams šelpti: \$100 Sydney Apylinkės Valdyba. \$50 (\$60) R. Rakūnienė. \$10 (\$30) I. O'Dwyer. \$709 pelnas iš MTS Komiteto suruoštų dviejų pietų ir dviejų loterijų.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie remia mus aukomis, talkininkams prisidėjusius prie mūsų ruošiamų pietų ir loterijų.

Taip pat ačiū visiems, kurie atsiliepė į mūsų prašymus loterijai fantų aukotojams: Kun. V. Lenktaičiui, M. Miliauskienei, J. Balčiūnui, M. Biretienei, P. Aukštikalniui, B. Kaval.

Jūsų aukomis ir darbais mes įrodome jiems, kad po tiek daug metų jų nepamiršome ir įvertiname jų kančias ir vargus, kur tiek iškentėjo už mūsų tėvynę Lietuvą.

MTS Komitetas

šeimos tolimesnis likimas, ar tebėra gyvas. Aš nebesitikiu, kad dar šiam pasaulyje tekėtų su juo pasimatyti, nes jis yra gimęs 1914 m., o aš 1907 m. Daug esu iškentėjusi tremtyje ir kalėjime, esu jau viešnia šiame pasaulyje, bet taip dar norėtusi bent kokią žinią gauti iš brolio, ar jo vaikų apie brolių...

Linkiu Tamstai Dievo malonės ir geros sveikatos ir atsiprašau, kad trukdau Tamstai laiką savo bėdomis. Sudievu ir iš anksto dėkoju už rūpestį

Magdalena Balkevičienė Gyvenu kartu su dukra Albina Petrauskienė Vilnius, 232050 Viešulio 13-115. Pranešti E. Mackevičienei, tel. (03) 560 6187.

Baltarusijos Aukščiausioji

Taryba respublikos teritoriją paskelbė ekologinės katastrofos zona. Tik dabar pradeda maniešiai skelbti, kad po 1986-ais metais įvykusios Cernobylio atominės jėgainės avarijos radioaktyvaus spinduliavimo buvo paveikta daugiau negu 20 procentų visų Baltarusijos gyventojų. Tragiškos įspinduliavimo pasekmės tampa jau nebesuvaldomos, nepaisant, kad šiuo metu beviltingai stengiamasi šimtus tūkstančių žmonių išskeldinti iš labiausiai radioaktyvaus spinduliavimo paveiktų vietų. Baltarusijos parlamentas taip pat pareikalavo, kad Sovietų Sąjunga atlygintų padarytą žalą. LRTV

„Džiugo“ Tunto jaunųjų skautų veikla

„Džiugo“ Tunto vilkiukai skautauja veikliai ir įdomiai. Per praėjusias Velykas buvo pakrikštytos naujai įsigytos palapinės, stovyklaujant Yandoit apylinkėse, netoli Daylesford miestelio. Naujos palapinės taip patiko, kad buvo visų nutarta jose kuo greičiau vėl pastovyklauti.

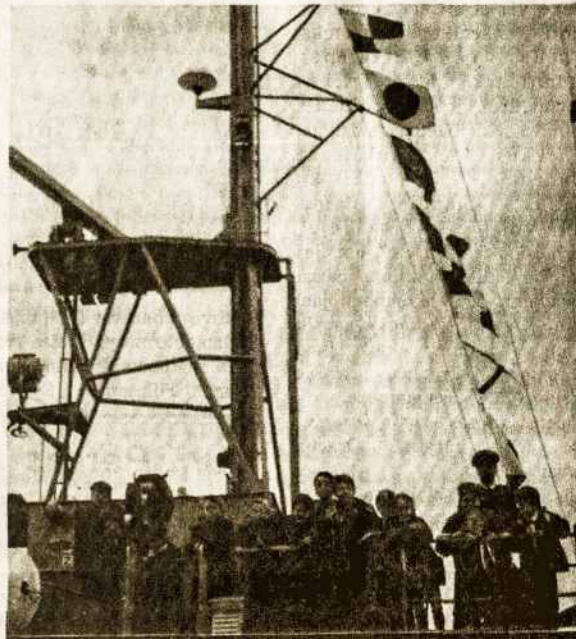
Liepos 7-tą dieną vilkiukai aplankė HMAS Cerberus karo laivyno jūrininkų apmokymo bazę, kuri įruožta Western Point Bay. Maloni iškyta buvo suruošta Karo laivyno atsargos leitinanto Juozo Lukaičio, kuris yra „Džiugo“ Tunto tėvų komiteto pirmininkas.

Vilkiukai užlipo ant labai greitai plaukiančio laivelio ir su jūrininkų pagalba, apžvalgė įlanką, aplankė

laivyno muziejų, laivinystės mokyklą ir du karo laivyno žvalgybos laivus: TV Bayonet ir HMAS Warrnambool. Mūsų skautukų apsilankymą karo laive primins Lietuvių skautų skydelis, įmontuotas su atitinkamu įrašu laivo igulos patapoše.

Dvi savaites vėliau vilkiukai vėl iškylovo. Ši kartą dviračiais Yarra upės pakrantėmis. Galvojo, kad būdami ant tvirtos žemės nesušlaps, kaip aname laive, bet užėjus lietingam orui, ne tik kad sušlapo, bet ir dviračiai buvo apdrapstyti purvais.

Dabartiniu metu Draugovė susideda iš 17-kos berniukų tarp 6-10 metų amžiaus. Su pagarba, Vilkiukų Draugininkas

Nuotraukoje Karo laivyno žvalgybos laivas HMAS Warrnambool, vilkiukai, navigatorius J. Lukaitis. Kas pažįsta laivyno signalizaciją pagal vėliavėlės išskaitys „Lietuva“.

Melbourno Lietuvių biblioteka

Gauti knygų pomirtiniai palikimai: Juozo Kvietelaičio, Emilijos Seikienės. Dovana Association for the Advancement of Baltic Studies (Australasian Section) „Baltic Studies in Australia“ I, edited by Trevor G. Fennel and Harijs A. Johansons, Melbourne 1989. Gauti Vilniaus leidiniai: Raimondo Kašausko „Vakarūs vėjas“, romanas, 1989. Vinco Kudirkos Raštai I, 1989 (pirmajame V. Kudirkos Raštų dvi tomoje tome skelbiama originalioji ir verstinė poezija, satyros, nebaigti originalios prozos kūriniai, prozos vertimai: Brolio, M. Baluckio, E. Belemio, M. Rodzevičiūtės, A. Dygasinskio; poetinių dramų vertimai: A. Asnyko, J. Siovacio, T. Vrublevskio, A. Mickevičiaus). Alpo Liepšnio „Aukštai krantais“, atsiminimai 1989 (trečioji A. Liepšnio atsiminimų knyga. Pateikiami atsiminimai apie P. Cvirka, S. Neri, V. Krevę-Mickevičių ir kt. rašytojus, su kuriais autoriui teko bendrauti, publikuojami tų rašytojų laišakai).

A. Ubeikaitės „Lietuvių kalbotyra 1917-1929, literatūros rodyklė 1987 (literatūros rodyklės medžiaga, apimanti 1917-1929 m., surinkta iš periodinių leidinių, knygų, bibliografinių šaltinių, lietuvių ir kt. kalbomis). Geradariams, kurių dėka šios knygos pateko bibliotekon, nuoširdi padėka.

J. Mikštas, bibliotekos vedėjas

Italijoje koncertuoja Alytaus medvilnės kombinato dainų ir šokių ansamblis „Varsa“, kurį sudaro daugiau negu trisdešimt narių. Šiuo metu ansamblis ruošiasi koncertui Latinos mieste, už maždaug šimto kilometrų į pietus nuo Romos, kur vyks ta dainų ir šokių festivalis. „Varsos“ ansamblis jau koncertavo Sardinijoje, iš Latinos ateinančios savaitės antroje pusėje numato toliau vykti į kai kuriuos šiaurės Italijos miestus. Prieš tai, jei susidarys sąlygos, norėtų bent trumpai aplankyti Romą. Į Lietuvą „Varsos“ ansamblis numato sugrįžti apie rugpjūčio pradžią.

RASOTE TESTAMENTĄ?, Skirkite dalį „Tėviškės Aidams“! Mintimi šventa ten investuokite save, Kur Dievas ir Tėvynė slaukia. Būk apaštalas spaudos „Tėviškės Aiduos“!

Koncertas Lietuvai

Sydnejaus visuomenininkų komitetas suruošė išpūdingą koncertą Lietuvai, kuris įvyko Lietuvos klubo auditorijoje, birželio 24 d.

Koncertą atidarė ir vėliau visą programą sklandžiai ir įdomiai koordinavo inž. Vytautas Juška. Įvado žodyje Vytautas Juška jautriai žodžiu mus nuvedė į narsios ir garbingos tautos praeitį ir šių dienų dabartį, kai tauta prie nežmoniškų Maskvos blokadų, žengia į laisvę ir nepriklausomybę.

Koncertą pradėjo Daiva Bier-Labutytė, paskaitydama Vinco Kazoko eilėraštį „Mano Tauta“. Neklausk, ar upė teka, ji teka, neklausk ar tauta gyvena - ji gyvena...

Sekė vėl atgaivintas Broniaus Kiverio Penketukas. Penketukas susideda iš E.Belkienės, I.Dudaitienės, M.Reisgienės, V.Antanaitienės ir A.Storpišienės, padainavo „Kur bakūžė samanota“ St.Simkaus, „Sautksmas“, Br.Budriūno, „Oi užkilokit varтелиus“, Liaudies daina, „Saulėlydis Tėviškeje“, B.Gorbulskio ir „Obelėlė“, liaudies daina. Penketuko rinkiniai balsai vadovaujant ir akomponuojant Broniui Kiveriui susilaukė gausių plojimų. Tikimės, kad juos girdėsime tankiau mūsų bendruomenės parengimuose.

Poetas Juozas Almis Juragis, skaitė savą kūrybą, „Oracija Lietuvai“.

Edis Barila jun. elektrine gitara išpildė dramatišką savo kompoziciją „Mano Tėvynė“. Edis reto gabumo gitaristas gitaros garsais tarsi prabėgo Lietuvos istorijos raidą. Čia girdėjai ir Zalgirio mūšio kardų žvangėjimą, motinų raudas, laisvės linksmas dainas ir vėl naujos vergijos kankinių klyksmus ir Sibiran riedančių traukinių garsus.. Taip bent aš pergyvenau besiklausydamas gitaristo E.Barilos. Veteranų Tautinių šokių grupė Sukury, vad. Jonui Biretui, pašoko „Kur Šešupė teka“, „Patrepšėlis“ ir „Zekelis“. Sveikintini veteranai, kurie rodo gražų pavyzdį jaunimui.

Po pertraukos dėklamavo savo kūrybos eilėraštį „Pilėnų kalnas“ Aldona Vesčiūnaitė.

Pianistė Virginija Inkrataitė piano solo išpildė Chopino „Nocturn in E flat“ ir „Nocturn in C minor“.

Poetas Bronius Zalys gyvendamas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dvasioje sukūrė eilėraštį „Tautai į laisvę žengiant“, kurį perskaitė koncerto dalyviams.

Sydnejaus Moterų Ansambliis Sutartinė, padainavo, „Kai sėdėjau po eglė“, „Užminė Jurgelis martelai myslų“, „Vai tu dziemd, dziemėdėli“, liaudies dainos, „Vai koieškai berneli“, Zemaičių liaudies daina, „Sodauto“, liaudies daina ir Sibiro tremtinių sukurta daina „Sibiro tremtiniai“.

Eglė Žižytė-Garrick skaitė savo kūrybą, eilėraščius „Poeto dukte“, „Jigsaw“ ir „Panemunė“.

Jaunimo tautinių šokių grupė vad. Marinali Coxaitei graškčiai pašoko „Ziogelius“, „Blezdinginį“, „Jonkelį“ ir „Lenciūgėlį“.

Solistė Gražina Zigaitytė-Hurba padainavo „Trakų Pilis“ be akomponimento. Tai garsėjanti solistė, kuri savo talentu ir gražiu balsu dažnai dalinasi su plačiąja Lietuvių visuomene, koncertuose ir

minėjimuose. Sydnejaus „Dainos“ choras dirig. Justinui Anku padainavo „Ūdrio daina“ iš operos Pilėnai. Solo partiją atliko neseniai į chorą įstojęs olandų kilmės Joseph Blasnjaar. Atrodo, kad solo partija svetimoje kalboje, dar buvo per anksti. Prieš galingą chorą solistas nesudarė jokio efekto. „Oi toli toli“, St.Gailevičiaus nukėlė mus į atmintyje snieguotus tėviškes laukus. Dirg. Birutei Aleknaitei „Dainos“ choras padainavo „Paspilūdo antelė“, L.Povilaicio ir „Mano protėvių žemė“ Br.Budriūno, solo partijas atliko solistė Gražina Zigaitytė akomponavo Bronius Kiveris. Ypatingai didingai

nuskambėjo „Mano protėvių žemė“ su soliste Gražina Zigaitytė.

Martina Reisgienė rengimo komiteto vardu dėkojo programos išpildytojams ir gausiai publikai virš 300 už atsilankymą ir aukas virš \$5000 šio koncerto proga. Visas koncerto pelnas skiriamas Lietuvai.

Koncerte dalyvavo ir NSW Parlamento narys Hon. Bryan Vaughan MLC kuris įnešė NSW parlamente rezoliuciją dėl Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo. Vytautas Juška Mr. Vaughan įteikė gautą padėkos laišką, anglų kalboje iš Lietuvos Prezidento Prof. Vytauto Landsbergio. Hon. Bryan Vaughan jautriai žodžiu priėmė šį padėkos laišką.

Sis didingas ir įdomus koncertas baigtas Tautos Himnu. Kor.

Lietuvos koncerte iš k. į d. A.Kramilius, Hon. Bryan Vaughan MLC NSW Parlamento narys įnešęs rezoliuciją dėl Lietuvos, Serbų bendruomenės pirm. ir Romas Vildzius „Purotec“ firmos General Manager, persikėlęs po 20 metų Filipinuose į Sydneją.

Kun. Petras Nykštas

„Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikose“

Jau kuris laikas Adelaidėje pas savo gimines vieši, o kartu pasinaudoja ir šio krašto medicinos pagalba, Kupreliškio parapijos klebonas kun. Petras Nykštas.

Iki šiol neturėjęs progos su jo plačiau išsikalbėti, pajieškojau jo pavarde „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikose“, kurios okupacijoje ilgą laiką leidžiamos pogrindyje, stengėsi dokumentuoti Bažnyčios persekiojimus Lietuvoje. Toje dokumentacijoje kun. P. Nykšto pavardę randame keliolika kartų.

1972m. būdamas Salų parapijos klebonas, kun. P. Nykštas už vaikų ruošimą Pirmajai Komunijai vykdomojo komiteto buvo nubaustas pinigine bauda. Tais pačiais metais jam iškelta byla už šešių medžių iškirtimą, kurie buvo pavojingi laikyti šventoriuje. Nukentėjo klebonas ir bažnytinis komitetas. 1975m. du kartus buvo nubaustas už vaikų katekizaciją. Vienose laidotuvsė su religinėmis apeigomis, nepaklausė apylinkės pirmininkės ir procesiją į kapines vedė priekyje nešamas kryžius.

1979m. Salų ateistų pastangomis kun. P. Nykštas perkeltas į Truskavos parapiją, kur nebuvo nei

bažnyčios, nei klebonijos. UoLų kunigą sutiko parapijiečių minia, jam nuklodama kelią gėlėmis. Apygyvendintas buvo ateistų šeimoje. 1980m. Velykų Prisikėlimo mišias klebonas aukėjo po atviru dangumi, sudegusios bažnyčios vietoje. Gyveno Truskavoje vietinių ateistų nekenčiamas, šmeižiamas, skundžiamas.

Kun. P. Nykšto parašą randame tarpe 113 kunigų parašų komunistų centro komitetui po prašymu nesikišti į kunigų seminarijos darbą terorizuojant klierikus. 1982m. jo parašas po prašymu Lietuvos vyskupų ir kunigų L. Brežnevui reikalaujant Katalikų Bažnyčiai grąžinti jai priklausančias teises. 1983m. jis pasirašė po raštu J. Andropovui, prašant nutraukti kun. A. Svarinkui iškeltą baudžiamąją bylą. Jo parašas tam pačiam Andropovui po kitu raštu, nurodant kunigams keliamus teismo melagingus kaltinimus.

Zinant, kad pogrindy leidžiama kronika niekada dėl trukdymų negali surinkti visos įvykių dokumentacijos, esame tikri, kad ir kun. P. Nykšto „nuotykių“ nepaklūstant teroristinei ateistų valdžiai „LKB Kronikose“ yra ne

Pavergtų Tautų savaitė Sydnejuje

Metų metais Pavergtų Tautų savaitė buvo minima įvairiais būdais. Demonstracijos, motorkados, patriukšnavimas prie Sovietų Konsulato, retai kada susilaukdavo spaudos ar televizijos dėmesio.

Paskutiniai trys metai Pavergtų Tautų Savaitė švenčiama St.Andrews anglikonų Katedroje. Specialiose pamaldose už pavergtas tautas, kalba vyskupai, jų klausosi australai, kuriems trūksta žinių apie žmonių kančias pavergtose tautose.

Siais metais liepos 15d. Pavergtų Tautų atstovai su tautinėmis vėliavomis ir rūbais rinkose maldai ir giesmei už žmones, kurie po ilgų metų priespaudos bando numesti vergijos pančius.

Lietuvius gražiai atstovavo „Dainos“ choras vad. jaunų dirigentų Birutės Aleknaite ir Justino Ankaus. Choristės tautiniuose rūbuose atkreipė australų dėmesį. Choras dirig. Birutei Aleknaitei ir vargonuojant Justinui Anku pagiedojo „Malda“ J. Dambrausko, „Vieni Jėzu“, Cherubino ir „Apsaugok Aukščiausias“ C. Sasnausko. Giesmės skambėjo darniai ir galingai. Stebint australus, kurie sekė kiekvieną choro akordą galima buvo atspėti jų mintis. Va tai čia tie lietuviai, apie kuriuos tiek daug rašė spauda ir kalbėjo televizija. Tokios kultūros žmonės tikrai turi teisę gyventi laisvi.

Lekciją skaityti buvo pakviestas ir visada randas laikopavergtų tautų žmonės Mr. Phillip Ruddock MP, Federalinio Parlamento Shadow Minister for Immigration.

Ysk. Ken Short savo pamoksle prisiminė Lietuvą ir Ukrainą, kur ilgą eilę metų krikščionys buvo persekiojami ir nuvaryti į katakombas. Tik šių žmonių tvirtas tikėjimas atvedė juos prie laisvės slenkščio. Visos pamaldos buvo užrašytos į kasetes ir po pamaldų jas jau buvo galima įsigyti. Po pamaldų svečiai buvo pavaišinti karšta kava ir pyragaičiais. Reikia skaityti, kad šios pamaldos duoda daugiau naudos negu mažo masto demonstracija gatvėje. Dėkingi esame „Dainos“ chorui, kuris jau antrą kartą taip gražiai atstovavo lietuvius. kor.

visi paminėti, bet ir tai, ką randame, aiškiai dokumentuota, kad kun. P. Nykštas neplaukė pavėjui su privilegijas, geras parapijas ir gardaus valgio šaukštus siūlančia komunistų valdžia, bet tame prievartavime išliko nekapituliuojančiu Kristaus ir Bažnyčios kunigu, sąmoningu savo tautos sūniumi.

Džiaugiamės tokį svečių turėdami Adelaidėje. Pr.P

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuvsė sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprastl ir pagerbti sulteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

TOBIN BROTHERS FUNERAL DIRECTORS

Doncaster: 816 Doncaster Road.....	848 3666
East Burwood: 294 Burwood Highway.....	232 9999
Frankston: 232 Cranbourne Road.....	789 6766
Glenroy: 111 Wheatshaf Road.....	306 2044
Malvern: 1382 High Street.....	509 4811
Noble Park: 505 Princes Highway.....	546 7644
North Melbourne: 189 Boundary Road.....	329 6144
Ringwood: 331 Maroondah Highway.....	870 8011
Berwick: 21 Lyall Road.....	707 5533
Moorabbin / Mentone: 16 Tuck Street.....	555 9088
St. Albans: 69 Alfreda Street.....	367 4333